

Församlingsexpeditionen Tfn: 0224-67 70 51

Kumlavägen 11, 733 93 Sala

E-post: kumlatarnakila.pastorat@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/kumla-tarna-kila

Kanslist

Lilian Perers 0224-67 70 51

Kyrkoherde

Karin Hammermo 0224-67 70 52

karin.hammermo@svenskakyrkan.se

Komminister

Ingrid Eklund 0224-67 70 53

ingrid.eklund@svenskakyrkan.se

Diakon

Gun-Britt Isaksson 073-773 28 56

gun-britt.isaksson@svenskakyrkan.se

Församlingspedagog

Erika Faxén 0224-67 70 54

erika.faxen@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker

Ulrika Larsson 0224-67 70 55

ulrika.larsson@svenskakyrkan.se

Körledare

Per Nestor 070-996 22 08

510lindqvist@gmail.com

Vaktmästare

Kenneth Liljeholm 0224-67 70 57

kenneth.liljeholm@svenskakyrkan.se

Ove Andersson

0224-67 70 58

ove.x.andersson@svenskakyrkan.se

Helena Rilbacke

0224-67 70 59

helena.rilbacke@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan
KUMLA-TÄRNA-KILA

Församlingsbladet

nr 1 - 2017

Plötsligt kom ljuset tillbaka

Detta som är lika fantastiskt varje år och när vi minst av allt anar det. Jag tänker på den årstid som vi lever i just nu, men också på våra liv, när vi plötsligt mitt i det mörka och svåra också anar ljuset och hoppet.

Diskussionerna brukar gå höga, när jag diskuterar med mina vänner om vad som är rätt tidpunkt att släcka ljusstakarna och adventsstjärnorna. Jag vet att min förre kollega också är av en annan synpunkt och hävdar att allt ska lysa fram till Kyndelsmässodagen. Till viss del håller jag med honom. Kyndelsmässodagen är den sista söndagen i julkretsen och då tänder vi i kronorna och i kyrkans fönster för sista gången. Men, hemma är det annorlunda. Min gode vän C, tidigare kyrkvärd, öinstiftade en ny tradition som vi håller oss till hemma hos oss. Vi släcker adventsstjärnorna på Trettondedag Jul, därför att då har de vise männen äntligen hittat fram. Många hävdar att ljusstakarna ska lysa för att det blir så mörkt, men jag tycker att det är först när vi släcker dem, som vi kan ana hur ljuset det börjar bli utomhus. Nu flera dagar i rad har jag till och med fått använda mina solglasögon på min färd ner mot Kumla på morgonen.

Snart kommer Fastlagen då vi firar och äter semlor för att orka med den långa fastan under 40 dagar. Vi kanske inte avstår från att äta viss mat, men kanske ändå att vi kan avstå från något till förmån för våra systrar och bröder i världen genom det Internationella arbetet?

Påskens dramatik slutar aldrig att gripa tag i mig; från mörker till ljus, från död till liv. **Plötsligt kom ljuset tillbaka** därför att

Kristus är uppstånden. Ja, han är sannerligen uppstånden.

Glad Påsk tillönskas alla som bor, verkar och vistas i Kumla, Tärna och Kila församlingar.

Med omtanke

KALENDARIUM FEBRUARI

Datum	Kl.	Plats	Aktivitet
Tisdag 14 februari	13-18	Kila kyrka	Alla hjärtans Dag Drop-in vigslar
Onsdag 15 februari	18.30	Klockargården	Veckomässa
Söndag 19 februari	11.00	Ransta Nästa Bygdegård	Sexagesima Söndagsmässa Bordssamtal kring Luther. Kaffe och smörgås
Onsdag 22 februari	18.30	Klockargården	Veckomässa
Söndag 26 februari	18.00	Tärna kyrka	Fastlagssöndagen Söndagsmässa Karneval med kören Sånglust
Tisdag 28 februari	19.00	Byagården Ranstaby	Musikcafé med Kumla-Tärnakören och Bengt Kyllinge.

"A splendid time is guaranteed for all!"

Musikcafé i Byagården Ranstaby

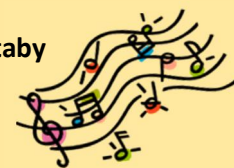
Tisdag 28 februari kl. 19

Bengt Kyllinge

&

Kumla-Tärnakören

under ledning av Per Nestor

Inträde 50 kr. Kaffe och semla ingår i priset. Lotteri.

Till förmån för Svenska kyrkans internationella arbete

Familjegudstjänst i Kila kyrka

söndagen den 5 mars kl. 14.00

med avtackning av vår kyrkvärd

Helena Lundvall, därefter

BARNENS VASALOPP

med blåbärssoppa, tipsfrågor och grillad korv.

Vid barmark kör vi "Hasalopp" ...!

KALENDARIUM MARS

Datum	Kl.	Plats	Aktivitet
Söndag 5 mars	14.00	Kila kyrka och vid Komministergården	1:a söndagen i fastan Barnens Vasalopp med Familjegudstjänst Avtackning av vår kyrkvärd Helena Lundvall. Se annons på föregående sida.
Onsdag 8 mars	18.30	Klockargården	Veckomässa
Lördag 11 mars	15.00	Gullvalla Bygdegård	Musikcafé och allsång med Kila kyrkokör, se annons här intill.
Söndag 12 mars	11.00	Församlingshuset	2:a söndagen i fastan Söndagsgudstjänst Bordssamtal kring Luther. Kaffe och smörgås.
Onsdag 15 mars	18.30	Klockargården	Veckomässa
Söndag 19 mars	18.00	Tärna kyrka	3:a söndagen i fastan Taizémässa
Onsdag 22 mars	18.30	Klockargården	Veckomässa
Söndag 26 mars	14.00	Kila kyrka	Jungfru Marie beb dag Högmässa Kila kyrkokör medverkar.
Onsdag 29 mars	18.30	Klockargården	Veckomässa

Taizémässa i Tärna kyrka

Söndag den 19 mars

En meditativ mässa i stillhet med tystnad, textläsning och sång.

För de små!

Tisdagar 10-12 Barnrytmik
Onsdagar 12-14 Kom & Lek!

Vi håller till i barnlokalen i Klockargården, Kumla kyrkby
Frågor? Ring Erika 0224-67 70 54

"Livet är en schlager"

Allsångscafé i
GULLVALLA BYGDEGÅRD
lördag 11 mars kl 15.00

Kila kyrkokör m fl.

Inträde 60 kr.

Kaffe och fikabröd ingår i priset.

Lotteri.

Kom gärna schlagerklädd!

Förbokning: 0224-840 42 eller 070-304 47 42

0224-67 70 55 eller 073-773 28 55

**Till förmån för Svenska kyrkans internationella arbete
I samarbete med Gullvalla Bygdegårdsförening**

Reformationsåret 2017

För 500 år sedan, år 1517, protesterade en tysk munk mot en del av det som kyrkan stod för. Det var början på en reformation som pågår än idag.

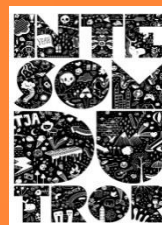
Vid några tillfällen under året träffas vi i bordssamtal med specifika teman kopplade till korta texter om Luther och hans tid. Du kan delta vid en eller flera träffar.

Luther levde i en tid med många konflikter och han tog ställning, tänkte nytt, vågade. Han var emot korruption och maktmissbruk, talade om utbildning och delaktighet för alla. En spännande person. Håll utkik i kalendariet efter fler träffar i höst!

19/2 kl. 11.00 i Ransta Nästa i samband med Söndagsmässan

12/3 kl. 11.00 i Kumla Församlingshus i samband med Söndagsgudstjänsten

2/4 kl. 11.00 i Bygården Ranstaby i samband med Söndagsmässan

SOMMARKONFIRMATION!

Frågor och anmälan: erika.faxen@svenskakyrkan.se
eller ingrid.eklund@svenskakyrkan.se

Instagram: @konfirmationtk

Sista anmälningsdag är den 18/3

Svenska kyrkan
KUMLA-TÄRNA-KILA

KALENDARIUM APRIL

Datum	Kl.	Plats	Aktivitet
Söndag 2 april	11.00	Byagården Ranstaby	5:e söndagen i fastan Söndagsmässa Bordssamtal kring Luther. Kaffe och smörgås.
Onsdag 5 april	18.30	Klockargården	Veckomässa
Söndag 9 april	14.00	Tärna kyrka	Palmsöndagen Familjegudstjänst
Måndag 10 april	11.00	Byagården Ranstaby	Passionsandakt Ranstaby kyrkliga sällskapet inbjuder till kyrkkaffe.
Torsdag 13 april	18.00	Komministergården	Skärtorsdagen Agapemåltid i Komministergården Avslutning i Kila kyrka där altarskåpet stängs.
Fredag 14 april	11.00	Klockargården	Långfredagen Långfredagsgudstjänst
Lördag 15 april	23.30	Kila kyrka	Påskafton Påsknattsmässa
Söndag 16 april	11.00	Tärna kyrka	Påskdagen Påskdagsmässa med Kumla-Tärnakören.
Måndag 17 april	11.00	Kumla kyrkby	Annandag påsk Emausvandring med start vid Kumla kyrka.
Onsdag 19 april	18.30	Klockargården	Veckomässa
Söndag 23 april	18.00	Tärna kyrka	2:a söndagen i påsktiden Söndagsgudstjänst
Onsdag 26 april	18.30	Klockargården	Veckomässa
Lördag 29 april	08.00	Kyrkparkeringen Kila	Kyrkstigsvandring. Buss avgår från kyrkparkeringen till Granmuren. Vandringen startar vid Granmuren 8.30. Andakt och matsäcksrast efter vägen.
Lördag 29 april	11.00	Kila kyrka	Mässa Kyrkstigsvandringarna anländer till kyrkan.

HÄNT SEN SIST - NÅGRA BILDER

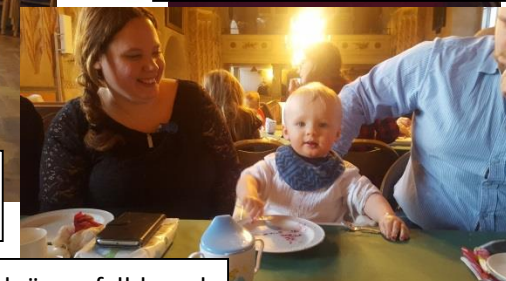
Det är roligt att sjunga i kör! Glada körsångare efter kyndelsmässan i Tärna kyrka.

Dopfest! Här i Tärna kyrka – med ballongregn från orgelläktaren och tårta!

Och tomten har förstås varit här! Blir det någon godispåse måntro?

Kumla kyrka är stängd under våren och är nu fylld med byggställningar. Konservator Misa Asp och hennes medarbetare rengör bl a takmålningarna. Här ett exempel på före och efter rengöring. En betydligt mindre sotig man – och se så vacker mantel han fått!

KYRKSTIGEN I KILA

Kyrkogångsplikten avskaffades i Sverige i och med 1809 års regeringsform. Men det ansågs i långa tider därefter självklart för hederligt folk att åtminstone någon i familjen skulle bevista högmässan. Det var ju också ett tillfälle att träffa folk, få veta vad som hänt på trakten och se något annat än tegarna hemikring. Och runt om i landet finns de gamla kyrkstigarna som allmogen traskade på genom skogar och över äng för att ta sig till kyrkan om söndagarna. Både vackra vårmorgnar med vitsippor och fågelsång såväl som kolsvarta vintersöndagar på väg till julottan. En del stigar har fallit i glömska och förfallit, men på många håll i landet har de röjts fram och vårdas av lokalbefolkningen.

En gråmulen fredag i februari har jag stämt träff med Hans Berglind i Berga för att få veta mer om kyrkstigen i Kila. Hans och jaktlaget har röjt kyrkstigen under många år och hans fru Birgitta ser till att den är uppmärkt genom att måla på träd längs stigen.

Det är helt tyst och stilla när jag blir avsläppt i Berga. Ren idyll, prydligt och välskött och jag står och ser på den livliga trafiken till och från fågelbordet. En stor rovfågel sveper förbi däruppe i den för dagen helt grå himlen. Hans kommer i traktor nerför backen från Granmuren. Han har varit ute i skogen på förmiddagen.

Vi slår oss ner i det rymliga köket och Hans bjuder på Ingrid Marie från trädgården och börjar berätta. "Granmuren, där kyrkstigen börjar, var en gång Kilas största arbetsplats. När Nils Almegård var präst här i Kila satt vi och tittade i gamla mantalsböcker och såg att 38 personer varit skrivna i Granmuren på 1860-talet, en

Hylla gruva vid början av 1900-talet. Förman Jansson längst t.v., Axel Johansson i S-manbo fjärde man fr.v.

hel by. Vi har ju en gruva här uppe som heter Hylla gruva, troligtvis var det väl så att de flesta jobbade där. Det var Rörstrand som ägde rättigheterna, för det man tog upp var fältspat som man använder till porslinstillverkning. Även bönderna runt ikring fick extra jobb vintertid. Alla som hade en häst, nåt gammalt "dyngskott"

som man säger, fick rycka in på vintern då det skulle köras in till järnvägen. Gruvan sysselsatte mycket folk. Det var andra tider då, även en liten fyndighet hade ett värde."

Vi hoppar in i pickusen och rullar upp mot Granmuren. Jag frågar om det bor någon där uppe. Nej, det är bara delar av en ladugård och loge kvar, säger han. De sista som bodde däruppe hette Malm, två döttrar och en son till dem är i livet. Det var ju flera mindre bondgårdar däruppe då. Sen har man slagit bort dem en efter en och nu snart finns det inget kvar alls, men om man vet var man ska titta så kan man hitta grunder, brunnar och rester av jordkällare.

Vägen tar oss förbi det nu vattenfyllda, 35 meter djupa gruvhålet. På bergväggen ovanför kan man se den rosa fältspaten och så vita sjok som är kvarts. När gruvan var i drift stod en av byggnaderna med gaveln mot hålet, man matade upp direkt mot huset där folk stod i rader och knackade bort kvartsen för hand. Då på den tiden var kvartsen värdelös så den är slängd på en skrädeshög på andra sidan vägen.

Uppe i Granmuren parkerar vi intill resterna av loge och ladugård. En ny skogsväg är anlagd här och hann inte bli riktigt klar innan det frös till. Kyrkstigsskylten har fått göra lite på sig tills vägen är klar och är tillfälligt satt emot några buskar, men syns bra.

När tiderna förändrades slutade man använda kyrkstigen, som på många andra håll, men i slutet av 1950-talet påbörjades arbetet med att leta fram stigen igen. Några av dem som arbetade med detta var Birger Lindberg, Lennart Berglind, Allan Eriksson, Emil Karlsson och David Hedström, men det var många ideella krafter som deltog.

Birger Lindberg var skollärare och Hans Berglind och hans skolkamrater fick i femte-sjätte klass hjälpa till med att röja undan ris från stigen.

Birger Lindberg.

Jag tackar Hans för all hjälp och beger mig, i fotspåren av många nu borta, ner mot Kila kyrka. Promenaden tar mig knappa två timmar i lugnt tempo med stopp för titt på porlande vatten, spännande bohål och stora flyttblock. Mitt på skogen finns Ljushällarna. Här stannade man och vilade på den tiden man bar kistorna till kyrkan. Kistan sattes på en av hållarna. Jag har också fått höra att man på väg hem från kyrkan, stannade och dansade här.

Sträckningen är ganska lättgången, inga jättebackar och stigen är tydligt märkt. När man kommer ut ur skogen tar man höger förbi ett par hus och sedan viker stigen in i

skogen igen under kraftledningen. Det står en skylt också här. Allra sista biten går man numera på vägen genom Västertullsta. Förr gick stigen förbi gården på andra sidan vägen mittemot kyrkan, på en spång över ån och upp i allén som då fanns nedanför kyrkan.

Någon dag senare ringer jag upp Karl Erik Malm, son till den siste bofaste i Granmuren. Karl Erik, hans mor och far och systrar kom till Granmuren då han var sju år. De bodde i en ombyggd tvättstuga som inte var så gedigen. De flesta av de andra husen var borta redan då. "Den stora timmerkåken" såldes som ved under kriget. Karl-Erik berättar att mor och far ofta gick kyrkstigen, som han menar fortsatte, ner till Hallmans i Röjarängen och drack kaffe, de var mycket gästfria.

Genom Linda Hallmans syskonbarn och syskonbarnbarn, Artturi och Mika, får jag veta att Hallmans inte fick några egna barn. Artturi och hans bror Daniel, Mikas far, brukade komma och hjälpa till på gården under framförallt somrarna. Hallmans hade får, kor och hästar. Daniel bodde i Enköping och cyklade dit. Mika berättar att Linda var kunnig i läkeörter och en duktig matlagerska.

I boken om Kila Socken tryckt 1966 kan man läsa: *"Enligt vad jag senare av Bernt Ekström fått höra, har man vid torvtäkt norr om Östersjön funnit till synes färskaslanor, som lagts över ett sankt parti av stigen genom skogen ner mot kyrkan. Men vi börjar vandringen vid det gamla förfallna torpet sydost om Granmuren."* Flera av de äldre som jag pratar med vid mina rundringningar hävdar också att stigen var längre och det är väl troligt, alla skulle ju till kyrkan. Men förslagen på sträckning skiljer sig, kanhända var det så att flera stigar löpte ihop till en, kanske i byn Granmuren.

En av de sist avlidna med adress Granmuren var Johan Johansson. Äldste sonen Henning arrenderade då gården i Granmuren som byggdes och ägdes av Rörstrand, berättar Kurt Johansson i Kivsta, Hennings brorson. Kurt var även med och gick kyrkstigen samma dag som Sture Holmberg hade sin första predikan i Kila kyrka, cirka trettio personer gick då. Kurt gick bakom två kvinnor och den ena sa ogillande "Jag har hört att den nye prästen spelar i något band!" och den andra svarade att "Neej då, det var länge sedan han slutade med det!" Kurt höll tyst därbakom, han hade kvällen innan varit på dans på annan ort och då hade Sture varit med och spelat.

Lördag den 29 april blir det åter kyrkstigsvandring som avslutas med mässa i Kila kyrka. Transport ordnas upp till Granmuren.

Välkommen med!

FACIT till pysslet i förra numret: Kusin Charlie dricker vatten och morbror Oskar har en get.

Hus 1	Hus 2	Hus 3	Hus 4	Hus 5
Gult	Blått	Rött	Vitt	Grönt
Kusin	Moster	Farmor	Bror	Morbror
Charlie	Anna	Vera	Billy	Oskar
Katt	Häst	Guldfisk	Hund	Get
Vatten	Te	Mjök	Hallonsaft	Kaffe

PÅSKKRYSS

PÅSKKRYSS Posta/lämna in ditt svar till församlingsexpeditionen senast 13 april så är du med och tävlar om en bukett påskliljor!

Namn: Adress:

Bauer och Belushi	vitamin i frön o ägg t ex	gör hönan ägget	Hund- stjär- nan	Guillos riddare	gör't där du står!	förrira med flit Baba	Johnny Am. skådis
					plösligt anfall		
	två lika	kulblåst träd			gnagare		
			köks- redskap				
soldat i Moberg- roman	lekplats led- ningar		något önskvärt lager		randig kod	vinyl- skiva silver	säger liten gillande
do .. mi- till karf- et 16/4?	...-necyl ...-hifik ...-nolla					nyssia Belg. lät- skrivare	
		består av blad och orv			bland andra	I am and you ...	
			junior- Noas farfar				
and- fågel	liten Ford	skilje- vägg					
	ständigt klaga						
		medicin på bibli- oteket					

